

Martijn Lust, Siem Lust en Laurens ten Dam met de fixie

ÉCHTE LIEFDE

Dit is het verhaal van de allereerste koersfiets van Laurens ten Dam. Het verhaal van de rode Giovanni, die vroeger groen was. De fiets van bijna 20 jaar oud, waarop de Raborenner als nieuweling kennismaakte met het echte werk. Ten Dam koestert zijn Giovanni. Ze trekken er nog regelmatig samen op uit, naar de binnenstad van Maastricht of de Limburgse heuvels in.

Dat laatste is nog lang niet makkelijk. De Giovanni heeft geen schakelsysteem meer op het stalen frame. Ook de achterrem is verdwenen. Ten Dam heeft zijn eerste koersfiets vijf jaar geleden laten ombouwen tot een 'fixie': een fiets met één verzet en alleen een voorrem, een doortrapper dus, waar fietskoerders veel op rijden. „In de winter train ik vaak op deze fiets. Sommige jongens kunnen daar niet tegen. Die vinden dat irritant, vooral bergaf. Zij knallen op het grootste verzet naar beneden en ik kom er met mijn vaste verzetje achteraan hobbelen.” Letterlijk. Want je benen stilhouden kan niet op een doortrapper. Ten Dam lacht: „Ik zit behoorlijk te wippen op het zadel, ja.” De rode Giovanni staat op de bok in de schuur van Siem Lust. De voormalige wieltrainer van Alcmaria Victrix, waar Ten Dam met wielrennen begon, kijkt de fiets grondig na. „Laurens, heb je een 16 bij je? Je tandwiel achter is versleten. En je kunt ook wel een nieuwe ketting gebruiken.” Lust heeft er al eentje omgelegd nog voor hij uitgesproken is.

Oude spullen

Laurens ten Dam houdt van oude spullen. Daar waar andere wielrenners in blinkend nieuwe wagens rijden, heeft hij een Chevy-busje van 20 jaar oud. In zijn schuur staat een klassieke Vespa. Ook z'n baanfiets is de 30 al gepasseerd – al weet Ten Dam dat niet helemaal zeker. En dan zijn rode Giovanni. Die stamt uit 1992. Toen was het de allereerste nieuwe racefiets van Martijn Lust, zoon van Siem en oud-prof bij onder meer Batavus-BankGiroLoterij.

„Het was mijn eerste nieuwe fiets”, herinnert Lust jr. zich. „Hij was toen nog groen en kwam van Piet Slikker in Heerhugowaard. Ik was er zo blij mee.” „Ja ja”, grinnikt zijn vader. „Je reed 'm meteen de eerste koers in de prak. In Kennemerland viel je een deuk in de bovenbuis, weet je dat nog? En in de volgende wedstrijd ging je zo hard tegen de grond dat het voorwiel naast het achterwiel stond. Toen heb ik maar een nieuwe voorkant aan de fiets gebouwd.”

Martijn Lust reed twee juniorenjaren op zijn groene Giovanni.

Hij won er zeker een koers of 12 mee. De fiets ging zelfs mee naar het WK voor junioren in Australië. Op z'n negentiende werd Lust jr. amateur bij Piels. Hij kreeg gesponsord materiaal en de groene Giovanni verdween in de schuur van zijn vader. Maar niet voor lang. Want intussen was de vijf jaar jongere Laurens ten Dam nét begonnen met fietsen. Het was 1996.

„Ik werd op een ochtend opgebeld door een jongen. Het was Laurens. Hij wilde graag meetrainen”, vertelt Lust sr. „Hij was toen 16. Laurens kon in het begin helemaal niks. En hij reed op een fiets...” „Ik had een heel oude sportfiets van Peugeot, met van die brede banden”, verklaart Ten Dam. „Had ik toen ik 11 jaar was gekocht via een advertentie in zo'n huis aan huis-krantje. Ik weet het nog precies: hij kostte 125 gulden en ik moest de helft zelf betalen. De spatborden heb ik er meteen afgesloopt. En blij dat ik was met de tien versnellingen! Met die fiets ging ik met mijn vader op fietsvakantie, om het IJsselmeer heen in drie dagen of naar de Alpen. Op die fiets wilde ik dus gaan wielrennen. Ik ben er een paar keer op gaan meetrainen...” „Een paar keer?”, valt Lust sr. hem in de rede. „De hele winter zul je bedoelen!” „Oh ja, de hele winter”, beaamt Ten Dam grijnzend.

Lust sr. vervolgt: „Die Peugeot, daar zaten volkomen verkeerde versnellingen op. Hij zat maar te harken.” „Ik had ook helemaal geen strakke broek”, vult Ten Dam aan. „Ik had gewoon een fleecetrui, een trainingsbroek en gymshoenen aan.” Lust sr.: „De tweede keer heb ik hem na de training naar huis gebracht, zo ziek was hij ervan.” Ten Dam: „Ik

„DIT IS EEN FIETS, DIE HEEFT NIEMAND’

kon echt niet meer. Ik fietste daarvoor hooguit rondjes van tien kilometer op die Peugeot. En nu moest ik opeens twee uur achter elkaar fietsen, op zondagochtend. Ik kwam er pas na een paar maanden achter dat de andere jongens ook door de week trainden. Op een gegeven moment belde Siem me op. Hij zei: 'Laurens, als je echt wilt gaan fietsen, dan moet je keuzes maken. Je moet stoppen met

voetbal en een goede fiets kopen. Want die Peugeot, die moet weg’.”

Lust sr. had nog wel een fietsje voor hem staan, zei hij. Hij moest maar eens langs komen. Ten Dam: „Toen kwam ik voor het eerst hier thuis. Ongelooflijk, heel de zolder stond vol met fietsonderdelen. Zoets had ik nog nooit gezien. De groene Giovanni stond al in de woonkamer klaar. De halve club reed toen op een Giovanni. Zo'n fiets moest je gewoon hebben.” En dan was het ook nog de Giovanni van Martijn Lust, op dat moment één van de beste wielrenners uit de regio. „Welke andere jongens reden er nou voor zo'n grote ploeg als Piels? Alleen Matthé Pronk en jij, Martijn. Ik keek toen enorm tegen je op”, vertelt Ten Dam. Lust jr. draait een beetje ongemakkelijk op zijn stoel en lacht wat: „Jij was blijer met mijn oude fiets dan ik ermee was toen ik 'm nieuw kreeg.” Ten Dam knikt: „Ik was zo blij als een kind.”

Gefikste fiets

Ten Dam koesterde zijn eerste echte koersfiets en als er wat mee was, dan ging hij er meteen mee naar Siem Lust. Die verhielp het euvel waar hij bij stond, zodat Ten Dam een uurtje later met een gefikste fiets naar huis kon. „Siem heeft mij alles geleerd. Thuis wist niemand wat over fietsen. Siem is degene die me echt aan het wielrennen heeft gekregen, die zei dat voetballen en fietsen niet samen gingen. Bij de nieuwelingen en de junioren heeft hij me zo verschrikkelijk veel bijgebracht. Toen ik naar de Rabobank

ging vervaagde ons contact een beetje, maar de band blijft.”

En de Giovanni, waar hij een jaar op gekoerst had, bleef ook. „Ook toen ik bij grotere ploegen reed, ben ik altijd op mijn Giovanni blijven trainen in de winter. Dat vonden we mooi. Het was stoer om de oudste fiets te hebben, met spatborden en dubbele banden, zodat je nooit lek reed. Het schakelsysteem aan het frame heb ik

ook gehouden, dat heb ik nooit vervangen voor iets moderners.”

Tot de fiets een fixie werd natuurlijk, toen verdween het schakelsysteem helemaal. De drie mannen staan om de Giovanni heen. Het blijft een mooi fietsje. Dat ‘ie ooit groen was („Ik heb jaren geleden eigenhandig de groene verf eraf gekrabbd en ‘m rood laten spuiten bij een auto-spuitser”), kun je je nauwelijks voorstel-

len. Rood past zo goed bij een fiets die ‘Giovanni’ heet. Het witte stickertje op het frame met de naam ‘Laurens ten Dam’ erop laat aan de hoekjes een beetje los. Het zwarte stuurlijntje is met gele tapejes vastgeplakt. Het voorwiel is een veel te moderne dura-ace. Maar verder straalt de fiets nostalgie en klasse uit. Zelfs met z’n spatbordjes voor en achter.

Ten Dam: „Ik moest ‘m destijds helemaal zelf betalen, 750 gulden. Ik ben er meteen de eerste training mee gevallen. Het voorwiel was dubbel en de voorvork was een beetje verbogen. Ik was echt in paniek en kwam hier half huilend binnen. Mijn nieuwe fiets! Kapot! Voor 25 gulden ging ik met een nieuw voorwiel en een rechtgebogen voorvork superblij weer weg. Dat kan met staal hè, rechtbuigen.”

Lust sr. heeft de fixie grondig nagekeken. Hij is weer spic en span; helemaal klaar voor ritjes door het centrum van Maastricht of in de Limburgse heuvels. Ten Dam: „Ik vind ‘m echt mooi zo, als fixie. Kijk nou eens goed. Zo simpel. Dat is toch veel mooier dan een fiets met derailleurs en remmen? Ik hou van dingen met karakter, met een verhaal. Daarom heb ik mijn Giovanni nooit weggedaan. Dit is een fiets, die heeft niemand.” ●

Ten Dam en zijn fixie in actie